

Труднощі дитини старшого дошкільного віку

Консультація для батьків

Старший дошкільний вік— період у житті дитини, коли вона активно пізнає навколишній світ, опановує навички спілкування з дорослими та однолітками, удосконалює свої вміння з різних видів предметно-практичної діяльності, розвиває власні здібності. Зрозуміти старшого дошкільника, наблизитися до нього допоможе обізнаність батьків з особливостями цього вікового періоду, їх готовність адекватно реагувати на фізичні та психічні зміни в розвитку дитини.

Фізичний розвиток старшого дошкільника

Зміни у фізичному розвитку дитини— це зазвичай найперше, на що звертають увагу в родині. У старшому дошкільному віці помітними є такі найважливіші фізичні зміни: сповільнюється набирання дитиною ваги збільшуються показники росту змінюються пропорції тіла поліпшуються координація рухів та здатність утримувати рівновагу. Дитина стає фізично міцнішою, витривалішою, набуває здатності технічно правильно виконувати фізичні вправи. Старші дошкільники залюбки роблять зарядку вранці, у них виникає бажання випробувати себе в різних видах спорту. Підтримуйте ініціативу дитини у виконанні різних фізичних дій, усіляко сприяти збереженню її інтересу до занять фізичною культурою. Враховувати уподобання дитини, коли обираєте заняття спортом.

Психологічні новоутворення дитини старшого дошкільного віку

Дитина шостого-сьомого року життя вже здатна самостійно приймати рішення. Старші дошкільники граються, виконують певну діяльність доти, доки їм цікаво. І це не потребує від них жодних внутрішніх зусиль. Дитина цього віку здатна аналізувати свої дії та повторювати їх знову й знову, що пов'язане з переходом пам'яті від мимовільної до довільної. У неї розвивається спостережливість та формуються узагальнені способи мислення. Дошкільник здатний порівнювати об'єкти, виокремлювати в них подібне й відмінне, класифікувати їх тощо, тобто відбувається перехід від наочно-дійового до наочно-образного мислення.

Дитина грає у нові види ігор та збагачує їх змістом. Зазвичай старші дошкільники залюбки беруть участь у сюжетно-рольових та режисерських іграх, іграх-фантазіях, іграх із правилами тощо. У них виявляють своє ставлення до людей, предметного світу, природи. Спостереження за дитиною під час гри допоможе батькам ліпше зрозуміти її, побачити проблемні зони, підкаже, у якому напрямі скорегувати виховний вплив на дитину.

Спілкування дитини з дорослими й однолітками

Помітними в старшому дошкільному віці стають зміни у спілкуванні дитини з іншими людьми— дорослими та однолітками. Якщо раніше темами розмов

дитини з дорослими були переважно тварини, рослини, явища природи, предметний світ, то у цьому віці дитина все більше починає цікавитися правилами поведінки в різних ситуаціях, полюбляє говорити про себе, свою родину, друзів тощо. Змінюється і ставлення дитини до дорослої людини. Їй вже мало лише уваги та поваги з боку дорослого, вона прагне взаєморозуміння та співпереживання з ним. У дитини виникає необхідність досягнути спільності поглядів із дорослими, відчуття їхню повагу до своїх дій, вчинків, поглядів. Змін зазнають і взаємини з однолітками, які мають вагомий вплив на дитину і є для неї авторитетом. Так, іноді погляди друга чи подруги бувають для дитини важливішими за позицію батьків, що може призвести до конфліктів у родині.

У дитячому садку хлопчик відмовляється вдягнути штанці, тому що всі інші діти в шортах; дівчинка відмовляється займатися танцями, бо її краща подруга відвідує гурток ліплення. У такій ситуації батькам варто поступитися дитині, поговоривши з нею про можливі наслідки її рішень. Наприклад: «Добре, вдягай шорти, але якщо змерзнеш, вдягнеш штанці», «Гаразд, ти можеш піти на ліплення з подругою, але в такому разі ти не братимеш участі в концерті разом з іншими дітьми. Вирішуй сама». Такий підхід батьків до розв'язання конфліктів засвідчить їхню повагу до усвідомленого вибору дитини і сприятиме формуванню в дитини відповідальності за прийняті нею рішення.

Емоційний розвиток дитини

Важливих змін зазнає також і емоційний розвиток старших дошкільників. Дитина шостого-сьомого років життя— це вже не «відкрита книга». Її почуття стають стриманішими: вона дедалі частіше приховує сльози та образи, починає контролювати власні почуття страху, агресії тощо. У цей період стежте за психологічним самопочуттям дитини— якомога частіше цікавтеся її переживаннями та настроєм. Мама чи тато цікавиться в дитини: «Я бачу, що тобі сумно. Скажи, що тебе засмутило?». Своїм інтересом до почуттів дитини, її безумовним прийняттям, підтримкою батьки сприяють розвитку в неї щирості та довіри до інших людей, до навколишнього світу. У певних життєвих ситуаціях батькам доцільно розповідати дитині про свої почуття, обговорювати з нею проблеми дорослих людей, доступні її розумінню, звертатися до дитини за порадою щодо розв'язання цих проблем. Діти цінують, коли їм дозволяють зробити щось корисне для інших, для них важливо бути комусь потрібними. Наголошуйте на доречності та значущості допомоги дитини: не важливо— бере вона участь у приготуванні вечері чи допомагає піклуватися про молодшого брата. Надавайте дитині змогу бути повноправним членом родини. Обізнаність батьків щодо особливостей розвитку своєї дитини у старшому дошкільному віці є підґрунтям для побудови гармонійних взаємин з нею. Важливо, щоб батьки були зацікавлені в діалозі з дитиною, переймалися її почуттями, вподобаннями та інтересами.